

maar één weg voor u: bid God, of deze uwe ongerechtigheid u vergeven worde.

Bid God!
Doe het zelf!
Doe het strikt persoonlijk!
Zoo luidt het gebod van Simon Petrus aan Simon Magus.

Maar deze gehoorzaamt daaraan niet. Hij vraagt: bidt gijlieden voor mij, te mijnen bate.

Zoo komt er een machtig verschil openbaar. Van Paulus zegt God: Want zie, hij bidt. Van Simon verneem ik slechts: „Want hoor, hij vraagt de voorbede”.

En tusschen het ééne en het andere kan een afgrond liggen, diep als de oneindigheid. Want wie heeft (wie het persoonlijk, het zelf bidden „heeft”), dien zal gegeven worden, ook de voorbede van anderen, en hij zal overvloed hebben: een groote gemeente, die hem in de voorbede draagt. Maar wie niet heeft, wie niet met Paulus zelf bidt, van dien zal genomen worden ook wat hij heeft. De voorbede wordt eenmaal universeel en in alle eeuwigheid geweigerd. —

Bid God of misschien uw ongerechtigheid u vergeven worde! Daar legt Simon Petrus de kwestie der verbondsbreuk, der schending van 's Heeren recht, der opwekking van Zijn toorn, voor de aandacht van Simon Magus. Het gaat om den Geest, die bedreefd, om het Goddelijk verbondsrecht, dat geschonden werd. En als Simon Magus dit ééne puntje met berouw erkent, en boete daarover doet, en roept om vergeving, dan zal de straf, die bedreigd is, niet komen, doch met den herstelden vrede keert dan ook de herstelde genieting, de „sensus”, het „gevoel” van den vrede (Dordtsche Leerregels) terug.

Doch Simon Magus let op wat anders. Hij bidt niet, doch vraagt voorbede. Dat is één. En de stof der voorbede moet dan niet wezen vergeving der ongerechtigheid, doch een uitblijven van haar strafgevolgen. Dat is twee. Bidt „in mijn belang”, opdat niets over mij kome, van wat gij daar gezegd hebt, toen gij daar spraakt van een ten verderve gaan.

En weer gaat er hier een afgrond open. De afgrond, die er gaapt tusschen droefheid over de zonde om 's Heeren wil en de angst voor de straf der zonde. Tusschen smart om het geslagen Vaderhart en afkeer van de apparatuur van den toorn, dien de Rechter oefent.

Bid gijlieden voor mij!

Waar dat in de plaats komt van het letterlijk voorgeschreven zelf bidden, daar denkt men, met Simon Magus, nog altijd in de lijn der gnostiek, en niet in die des evangelies. Want de gnostiek, die aan een krachtsverlossing geloofd, zal daarom ook de haar bekende „religieuze krachtfiguren” als evenzovele „geestelijke krachtcentrales” eeren. En daarom zal zij zeggen: de voorbede van zó iemand „helpt beter”, ze „geeft meer”, ze is sterker en ook beter „geladen”, dan wat uit mijn mond en hart komt. Bidt gijlieden voor mij; zulk spreken is dan niets meer dan een verchristelijkt-gnostisch aankloppen bij anderen, die meer geestelijke energie bezitten.

Maar het christelijk geloof kent geen tusschenstations en geen over de kerk verspreide distributie-kantoren voor den genadedienst. Het drijft rechtstreeks naar den Middelaar, den éénen. Het hoopt op Hem, op Hem alleen. Het stelt de voorbede secundair, het eigen gebed primair, en doet dit eerst atheoretisch, later theoretisch. En het weet vóór alles, dat onze ééne Hoogepriester altijd leeft om te bidden. Onze kracht-centrale? Ja, ja, dat is Hij óók wel; want Hij zendt Zijn Geest. Maar dan op grond van Zijn recht. Hij heeft betaald. De ongerechtigheden heeft Hij door voldoening aan Gods recht vergeeflijk gemaakt. En daarom geeft Hij, óók Hij, wel geestelijke krachten en energieën, doch dan — op grond van het vooraf verworven recht. Hoort gij, Simon Magus? Gij denkt slechts in de lijn der kracht; de één kan meer dan de ander. De gnosticus in u is nóg niet dood. Maar kom toch eindelijk over op de lijn van het recht; en laat den christen in de plaats van den gnosticus komen. Slechts waar betaald is, alleen daar worden geestelijke krachten verleend; ook die der voorbeding, maar dan reciprook, dus voor elkander. Rechtvaardiging gaat vóór heiliging; een andere orde is er niet in het op rechtsgrond gebouwde huis van Jezus Christus.

Bid gijlieden vóór mij!

Krachts-centrales van beneden worden hier aangesproken.

Dat is Simon Magus.

Maar er is gelukkig een tegenhanger in Handelingen 8; de Heilige Geest zorgt voor prachtig schilderwerk en het blijft toch Zijn leer-gang. Want straks lezen we, nog in hetzelfde hoofdstuk, van dien kamerling. En die legt den wijsvinger

successief bij de woorden van Jesaja 53. Dat is het hoofdstuk van het Lam, dat werd geslacht, dat aan het recht voldeed, en eerst daarna Zijn kracht gaat oefenen; het Lam, dat de ongerechtigheden wegnam door de straf te lijden. Door Zijn striemen en pas daarna door Zijn krachten is ons genezing geworden. Door Zijn onverhoord-zijn, pas daarna door Zijn steeds als Voorbidder verhoord worden, heeft Hij zand gezien.

En hier is dus het evangelie der verzoening, der rechtvaardiging om niet, op grond van vrije betaling. Hier is de gnostiek fundamenteel afgevozen. Hier leer ik niet een verzoek om voorbede substitueeren voor een nagelaten gebed. Doch hier leer ik bidden. Hier zegt de hemel: „want zie, hij bidt”. En ik: „o God, wees mij, zondaar, genadig”.

K. S.

KERKELUK LEVEN

Buchman-beweging.

Hoezeer de verhouding tusschen Buchmanbeweging en kerk soms ook in gereformeerde kerken een onderwerp van discussies wordt, blijkt o.m. hieruit, dat in één der Indische kerken in Maart 1937 bij den kerkeraad stappen gedaan zijn om in dezen tot klaarheid te komen. We zullen namen van plaats en personen hier onvermeld laten, in de hoop, dat dit zoo zal kunnen blijven. Nu evenwel de bekende „uitspraak” inzake Buchmanbeweging geschied is, en deze allerminst bevredigend heeten kan, heeft het zijn nut, uit de voorgeschiedenis een en ander naar voren te brengen.

Want daaruit blijkt, dat bij bedoelden kerkeraad geklaagd is, „over het feit, dat eenige leden van uwen Raad en voorts talrijke gemeentelieden deze beweging met hart en ziel zijn toegedaan en in woord en geschrift propageeren.” Volgens klager werd „voor enkele jaren op een gemeente-vergadering de house-party aanbevolen”, al voegt hij er aan toe, dat één der kerkeraadsleden „zich daartegen verzette en een waarschuwend woord deed hooren”.

De toestand in de gemeente was, volgens de tot den kerkeraad gerichte missive zóó, „dat er een duidelijk waarneembare scheiding is tusschen groep-leden en niet-groep-leden. Deze verdeeldheid manifesteert zich o.a. duidelijk bij de verkiezing van ambtsdragers”.

Schrijver is van meening, dat deze beweging aanleiding werd tot een „steeds groeiende verdeeldheid”. „Nu zou ik” — zoo merkt hij op — „niet durven beweren, dat elke beweging, welke verdeeldheid en onrust in de gemeente des Heeren teweeg brengt, te veroordeelen is. De geschiedenis der kerk leert anders. Dikwijls was het God zelf, die de kerkelijke rust verstoortte om tot nieuw leven op te wekken. Bij de beoordeeling van een beweging mag alzoo niet de vraag overheerschen, of zij onrust verwekt, maar moet worden nagegaan of zij den toets van Gods Woord kan doorstaan.

„Het is mij” — aldus vervolgt hij — „hoe langer hoe meer klaar en duidelijk geworden, dat de Oxford-beweging dezen toets niet kan doorstaan en een plant is van vreemden bodem, welke van ons erf dient te worden geweerd.

Afgedaacht nog van de vraag, of er niet iets goeds in deze beweging gevonden wordt, kan toch worden vastgesteld, dat haar kwalen dermate overheerschen, dat het noodzakelijk is, de geloovigen tegen haar te beveiligen, temeer daar zij zich onder allerlei schoonklinkende leuzen aandient, zich voordoot of zij alleen het heil van Christus' Kerk beoogt.

Metterdaad doen met deze beweging vele dwalingen haar intrede, waartegen in vroeger tijden de strijd onzer kerken ging.”

In het bijzonder wijst schrijver hier op het Methodisme en het Subjectivisme.

Met opzet noemt hij slechts deze dwalingen als even zovele gevaren, welke in de groep-beweging schuilen, alhoewel het, gelijk hij terecht opmerkt, gemakkelijk zou zijn, er meerdere aan te toonen. (Men leze: Dr E. D. Kraan, „De Buchman-beweging” en voorts talrijke artikelen in Hollandse kerkelijke bladen.)

„Men suggereert”, — nog steeds laten we het stuk zelf spreken — „dat de Kerk dood is, althans den dood nabij en dat er een revival noodig is om haar te redden; dat we onze belijdenis niet beleven en de house-party dat alles anders maakt (zie ook een artikel, verschenen in het Kerkblad — verantwoordelijk Hoofdredacteur Ds J. H. Sillevius Smitt — en getiteld „Een korte weg tot geluk”).

„Men beïjvert zich” — aldus schrijver — „om steeds meerdere leden onzer gemeente voor de house-party te winnen, door hen uit te noodigen tot zulke house-parties, waartoe dan speciaal kerkelijke hoogtijden als Paschen worden uitgekozen, waardoor dan een deel der gemeente elders vertoeft. Het Kerkblad, het officieel orgaan der Classis Batavia, verantwoordelijk Hoofdredacteur Ds J. H. Sillevius Smitt, wordt zoo nu en dan mede dienstbaar gemaakt aan de propaganda voor de Oxford-beweging. (Zoo o.a. in voornoemd artikel van een zeker(n) L. „Een korte weg tot geluk” en geruimen tijd geleden in een zeer subjectief verslag van een house-party op Funen.)

„Ik heb gepoogd”, — aldus schrijver — „zij het dan op zeer gebrekkige wijze, te schetsen de verwoesting,

welke de groep-beweging bezig is in ons kerkelijk leven aan te richten. Het is m.i. hoog tijd, dat aan deze voortschrijdende beweging een machtig „halt!” wordt toegeeroepen.

Uw Raad is in de eerste plaats geroepen dit halt luide te doen klinken.

Het smart mij echter te moeten aanzien, dat de groep-beweging bij uwen Raad machtigen steun vindt. Een deel uwer leden en met name.... wijden hun gaven en krachten bijzonderlijk aan deze beweging.

Het is niet lichtvaardig, dat ik dit verwijt tot u richt. Ik meen niet langer te mogen zwijgen. Om Sions wil! Omdat het ambt der geloovigen dit van mij eischt!”

Opdat mijn verzwijging van namen niet illusoir worde, laat ik verdere bijzonderheden weg. Ze zouden anders sprekend zijn. We houden daarom halt op dit punt en zeggen alleen nog maar dit: a) hier is geen klagen in commissie, want zoowel schrijver als ik zijn bereid tot praeciseering en spreken in thetischen zin ons uit; b) dergelijke toestanden worden tegenwoordig geduld, en degenen, die ze (soms publiek) in de hand werken, met vriendelijkheid overladen, terwijl tegelijkertijd een zinloos strijden tegen anderen valt waar te nemen: anderen, die voor het Woord weer de heerschappij opeischen, en zulk autonoom verklaren van den mensch bekampen met hart en ziel.

Hier kan niet gezwezen worden. Wanneer men officieel bij een kerkeraad klagen kan, dat een deel der gemeente in de Paaschweek op de house-party ergens elders is, den predikant in het midden, terwijl dan voor het andere (in de kerk gebleven) deel op Goeden Vrijdag de overgekomen predikant bij wijze van intermezzo het Woord plus het avondmaal komt bedienen, dan zeggen wij den schrijver na: „dat dit (avondmaal) gevierd kan worden, terwijl een deel der gemeente zich elders afzonderd, gaat boven mijn bevattingsvermogen.” Over die avondmaalsviering op Goeden Vrijdag spreken we ditmaal niet; wel klagen we over den geest, die in dit alles spreekt, het kerkbegrip, de jammerlijke ongeestelijkheid, die, voor wie de vruchten des Geestes ziel gelijk wij het doen, niet alleen in dit alles ligt, doch ook er uit voortkomt.

En bij wie in deze sfeer begeerig zijn in te zien, zoeken dan sommige over dit en dat bezwaarde „leiders” tegenwoordig steun. 't Beste bewijs van het negativisme in hun polemieken.

K. S.

Fantasie, maar aan welken kant?

Ds C. Veenhof schreef, naar Prof. Hepp in „Credo” vermeldt, iets over enkele onderscheidingen in de dogmatiek, die hij soms aanleiding worden zag tot onjuist en verwarrend scholastiek geredeneer, of daaruit voortgekomen achte. Prof. Hepp dikt dat dan weer aan tot „opruiming houden onder onderscheidingen”... alsof het een en het ander hetzelfde ware... Het is natuurlijk niet hetzelfde: Ds Veenhof schrijft b.v.:

Voor al echter de onderscheiding van inwendig en uitwendig heeft allerlei toepassing gevonden en... onnoemelijk veel schade gedaan. Och, dat men die woorden had gereserveerd voor geneesmiddelen! U weet wel: bestemd voor uitwendig of inwendig gebruik. Of hadde men slechts van uitwendig gesproken, voor wat den buitenkant van voorwerpen of lichamen betreft en inwendig alleen voor dat wat er echt in zit.

Maar neen, men ging spreken van een inwendige en een uitwendige kerk, van een inwendig en een uitwendig geloof, van een inwendig en een uitwendig verbond, van een inwendige en een uitwendige roeping, van een inwendig en een uitwendig aanbod van genade enz. enz.

Ieder ziet, dat hij hier geen opruiming houdt, doch alleen corrigeert. En veelszins terecht.

Evenwel, ik behoef Ds V. niet te verdedigen; ik zal hem het knipsel zenden, dan kan hij er kennis van nemen. Slechts moet mij van het hart, dat Prof. Hepp door zijn onnauwkeurigheid en daardoor onwaarheid alweer verwarring sticht. Er wordt in heel het stukje weer hevig in de ruimte gepraat, maar niet bestreden, wat gezegd is. Zoo voert hij b.v. tegen Ds V. aan, dat deze een paar onderscheidingen erbij fabriceert. Geen kleinigheid! 't Bewijs? Wel, „het is onder ons b.v. niet gebruikelijk te spreken van een inwendige en uitwendige kerk, een inwendig en uitwendig aanbod van genade”, aldus Prof. Hepp.

„Onder ons”!

Maar, onder ons gezegd en gezwezen, dat heeft Ds V. ook niet gezegd. Hij heeft beweerd, dat de onderscheiding in kwestie allerlei toepassing heeft gevonden. „Men ging spreken”. Het ziet dus op de geschiedenis.

En nu één van beide:

of Prof. Hepp heeft niet geweten, dat in de geschiedenis (nog kort geleden) de onderscheiding inwendige en uitwendige kerk door dogmatische handboeken werd gegeven,

of hij heeft het wel geweten.

In het laatste geval is zijn grove beschuldiging van... erbij fabricceeren nóg erger dan in het eerste. Laten we dus maar aannemen, dat hij het niet geweten heeft.

En voordat nu Dr de Bondt weer een stukje met superlatieven schrijft in „De Heraut” over deze onere, Prof. Hepp aangedaan, wachte hij even af, of Prof. Hepp mij ook om bewijs vraagt. Ik zal het hem graag geven. Met de citaten erbij. Op gevaar af, dat Prof. Hepp dat weer geleerdheidsvertoon noemt. Ik voor mij noem het liever een schenken van de gelegenheid, om

mij na
broeder,
wege de
dankba
te kunn
Hebt i
Ik kom

Wat g

Prof. I
voor den
weer he
hierbove
opruimin
plaats
Een
ders i
Maar
verder k
niet tegen
de ken
tegen zij
wacht z
Grijdan
hij neges
voor in
en uitwe
wordt, i
ders n
Maar o
loot.
Als m
meent, d
jas is, d
zin; wat
heeft me
bevrijdin
Want ju
dat er z
óók voor
jas zā
lang bew
Indien
tieve beel
felen in p
moet op
van verva
Wein
Wie aa
moet iets
steen en c
voor in
hij het
eten ge
Als de
neemt, m
de plaats
nadat he
ik denk,
arts vree
Als m
wegneem
plaats? M
van woel
bevrijdt,
de plaats
De vran
petitio pr
al te zw
meer teg
Want,
ruimd we
niet; wat
van Calvi
gevalle
lastieke
Woord
Die r
dat gewie
men dit
woordenb

De ste

Ds C.
blad”
wat wij t
heid op
in deze
in andere
dat hij n
schreef?
synode, w
en het he
nu maar
maar in
Hierop
1. In h
niet zoo
situaties
wijs, wan
bepaalde
op het h
correctie
het practi
wat is
Woord
on-wijs, w
doch aan